

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2010

1 Inledning

Med hänvisning till revisionsreglementet lämnas följande redogörelse för revisionsverksamheten år 2010. Revisorerna är ett kommunaldemokratiskt kontrollinstrument och målet är att ge underlag för ansvarsprövningen. Med resultatet av årets granskningar som grund prövar revisorerna om styrelser, nämnder och beredningar har fullgjort sitt uppdrag. Vår bedömning i frågan om ansvarsfrihet lämnas årligen till fullmäktige inför dess prövning och beslut. Fullmäktiges beslut i ansvarsfrihetsfrågan ska motiveras, om det inte är uppenbart obehövt, d v s när ingen kritisk synpunkt framställts från revisorerna eller fullmäktigeledamöter.

Vårt arbete regleras i kommunallagens 9 kap. och god revisionsred i kommunal verksamhet. Med god revisionsred menas processer, principer och tillvägagångssätt i granskning och bedömning. Den avser också vårt förhållningssätt i uppdraget och till dess förutsättningar.

Revisorernas granskningsuppdrag uttrycks i kommunallagen och här anges att vi årligen skall granska, i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. På samma sätt ska vi, genom de av fullmäktige valda lekmanrevisorerna även granska verksamheten i de kommunala företagen. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisorernas årliga granskning kan indelas i områdena granskning av tillförlitlighet i system och rutiner, granskning av årsredovisning och delårsrapport, övergripande ansvarsutövande och fördjupade revisionsprojekt/intern kontrollprojekt.

Av bilaga framgår en sammanfattande bild av de granskningar som revisorerna genomfört under 2010. Revisorerna har erhållit svar från kommunstyrelsen och berörda nämnder över genomförda granskningar.

2 Granskning av tillförlitlighet i system och rutiner

2.1 Kommunstyrelsen

Granskning av förlorad arbetsinkomst avseende politiker

Granskningen syftade till att besvara revisionsfrågan: är hanteringen av förlorad arbetsinkomst utifrån angivna kontrollmål tillfredsställande och ändamålsenliga ur ett intern kontrollperspektiv? Efter den genomförda granskningen görs bedömningen att hanteringen av ersättningar för förlorad arbetsinkomst bör ses över då några moment i hanteringen samt tillämpade rutiner inte fungerar tillfredsställande och ändamålsenligt ur ett intern kontrollperspektiv.

Bedömningen grundas på nedanstående iakttagelser:

- Bestämmelserna om ersättningar till förtroendevalda är otydliga i vissa avseenden och tillämpningsanvisningar saknas avseende förlorad arbetsinkomst.
- Kommunens attesteglemente följs inte alltid i alla delar.
- Det saknas underlag som styrker utbetalda ersättningar avseende förlorad arbetsinkomst.
- Det framgår inte tydligt vilka underlag som ska bifogas blanketten för att styrka förlorad arbetsinkomst.
- Kommunens blankett avseende förlorad arbetsinkomst är otydlig i vissa avseenden och blanketten används ej frekvent.
- Det saknas dokumenterade kontroller i t ex planen för den interna kontrollen.

Utifrån vår granskning har kommunstyrelsen initierat en översyn av styrdokumentet som reglerar ersättningar till förtroendevalda.

2.2 Kommunstyrelsen, Kultur- och fritid, vård- och omsorgsnämnden, BSN Lund Stad

Kommunens styrning av ekonomiadministrationen

Granskningen visade att det finns relevanta och i flera fall genomarbetade regelverk för att hantera ekonomiadministrationen i kommunen. I rapporten lyfts några områden där de som besvarat enkäten bedömer att efterlevnaden av gällande regelverk brister, t ex inom tillämpning av regler avseende representation, kontanthantering, inventarieredovisning, krav- och kreditpolicy och kontroll av verifikationer. Övriga områden där det finns brister är avtalstrohet, förskotts- hantering, momshantering och fakturahantering. Revisionen anser dock att flera åtgärder redan vidtagits för att komma tillrätta med problemet t ex utbildningar m m.

Inom kultur- och fritidsnämnden har organisationsförändringen lett till att det saknas kontinuerliga rutiner avseende ekonomiadministrationen. Vidare gör revisionen en bedömning att kontrollmiljön behöver förbättras inom nämndens ansvarsområde vilket ytterst är en ledningsfråga. Kommunstyrelsen bör också inom ramen för sin uppsiktsplikt följa frågan.

2.3 Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, renhållningsstyrelsen och servicenämnden

Granskning av nämndernas arbete med att skapa förutsättningar för den goda arbetsplatsen

Den goda arbetsplatsen är en viktig faktor för att skapa förutsättningar för kommunen som arbetsgivare även i framtiden ska kunna trygga kompetensförsörjningen. Efter genomförd granskning är bedömningen att kommunen till övervägande del uppfyller dessa förutsättningar. I rapporten görs en genomgång utifrån granskade nämnder och där konstateras att:

- Kultur- och fritidsnämndens brister inom organisationen håller på att åtgärdas bl a med införandet av ett fåtal tydliga chefsområden
- Det har funnits problem inom renhållningsstyrelsen inom arbetsmiljöområdet som nu åtgärdats vilket innebär att verksamheten förändrats i positiv riktning
- Inom servicenämnden fanns, vid granskningen, stora brister i den psykosociala arbetsmiljön kopplat till Lundfastigheter men att nämnden vidtagit adekvata åtgärder.
- Förvaltningscheferna upplever att de har bra förutsättningar för sitt ledarskap medan bilden blir mera varierande när det gäller första linjens chefer. Förväntningar på såväl medarbetare som chefsrollen behöver förtydligas.
- Kompetensöverföring när någon medarbetare slutar behöver förtydligas.
- Förvaltningarna bedömer att det generellt finns goda förutsättningar för att rekrytera nya medarbetare.
- Frågan om lönespridning bör diskuteras utifrån det som framkom i granskningen.

3. Granskning av årsredovisning och delårsrapport

3.1 Granskning av delårsrapport 2010

Det är vår bedömning att den granskade delårsrapporten innehåller de delar som krävs enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, med undantag från pensionsredovisningen. I samband med granskningen konstaterades att revisorerna delade kommunkontorets bedömning att samtliga tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning kommer att nås.

I delårsrapportens bedömde kommunstyrelsen att tre av tio mål klaras och sju var på god väg att klaras. Utifrån nämndernas egna redogörelser och prognoser gjorde revisorerna bedömningen att nio av nämnderna har bra förutsättningar att uppfylla sina fullmäktigemål. Däremot bedömer att det kan bli svårt för BSN Lunds stad, BSN Lund Öster, utbildningsnämnden att fullt ut uppnå sina fullmäktigemål. Kommunen upprättar inte sammanställd redovisning som en del av delårsrapporten, vilket gör att det totala resultatet av verksamheten inte kan avläsas. Detta är inte ett lagkrav, dock menar vi att informationsvärdet är betydande.

3.2 Granskning av årsredovisning 2010

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet, *med undantag av pensionsredovisningen*, redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Utifrån åiterrapporteringen i förvaltningsberättelsen bedömer vi att samtliga mål för verksamheten *inte uppnås*. Beträffande god ekonomisk anser vi att föreliggande verksamhetsredovisningar per nämnd inklusive styrelsen är bra, tydliga och informativa och bedömer att:

- redovisningarna är utformade i enlighet med kommunens anvisningar
- att andelen bedömda indikatorer har ökat avsevärt i föreliggande årsredovisning
- att graden av måluppfyllelse har förbättrats från 53 % till 59 %.

4. Fördjupade revisionsprojekt

4.1 Socialnämnden

Granskning av arbetet med ungdomar som dömts till samhällstjänst

Granskningens revisionsfråga var: Har Socialnämnden på ett ändamålsenligt sätt säkerställt att det finns alternativ verksamhet för unga som begår brott?

Den sammantagna bedömningen är att detta i huvudsak säkerställs på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen baseras på att det finns en tillfredsställande organisation för handläggning och verkställande av påföljden ungdomstjänst. De mål och riktlinjer som finns för ungdomstjänst bedöms på ett övergripande plan vara ändamålsenliga. Likaså bedöms Öppenvårdsenheten, i form av program som exempelvis Repulse, ha tillräckliga insatser som komplement till ungdomstjänstplatserna. Vidare är ledtiderna, d v s tiden mellan att ett straff döms ut tills att straffet verkställts, relativt korta jämfört med många andra kommuners. Det har emellertid identifierats ett antal brister i Socialnämndens arbete med påföljden ungdomstjänst:

Styrning: Nämndens styrning av arbetet med ungdomstjänst bedöms kunna förbättras. Exempelvis bör nämnden formulera krav på ungdomstjänstplatserna. Vidare bör det finnas riktlinjerna som påbjuder att ungdomstjänstplatsens handledare ska uppvisa utdrag från Rikspolisstyrelsens belastningsregister. **Strategiskt arbete:** Nämnden hade med fördel kunnat arbeta mer strategiskt med olika samhällsaktörer.

4.2 Byggnadsnämnden

Granskning av byggnadsnämndens arbete med konsekvensbeskrivningar

Granskningen genomfördes i form av en förstudie och syftade till att bedöma om byggnadsnämnden har fungerande rutiner och metoder för att upprätta konsekvensanalyser. Den sammanfattande bedömningen är att nämnden har fungerande rutiner och metoder för att upprätta konsekvensanalyser i enlighet med PBL. Konsekvensanalysen är en stor del av detaljplanen. Innehållet i både behovsbedömningen (som ligger till grund för planen) och detaljplanen är reglerat i lag. Genom att ha en mall som används av planavdelningens handläggare, där de olika delarna i processerna är beskrivna, säkerställs att lagen följs och att inte några moment förbises. Planavdelningens framtagna mallar och rutiner visar följsamhet med Plan- och Bygglagen samt Miljöbalken.

Granskning av byggnadsnämndens effektivitetsuppföljning

Granskningen syftade till att bedöma huruvida byggnadsnämnden utformar styrning och uppföljning av verksamheten på ett sätt som främjar en effektiv organisation. Granskningen visade att det inte finns något sammanhållet styr- och uppföljningssystem på vare sig Plan- eller Bygglövsavdelningen. Bedömningen är att nämnden kan använda sig av tidplaneringsverktyget inom Planavdelningen för att i större utsträckning än idag följa upp insatta resurser mot det som produceras. Inom Bygglövsavdelningen bör det tas fram ett uppföljningssystem som visar på produktiviteten inom avdelningen. Vidare bedöms att nyckeltalen bör utvecklas och tydligare kopplas till insatta resurser i form av arbetande timmar och lönekostnad samt att nämnden bör initiera nyckeltalsjämförelser med andra kommuner för att främja utvecklingen på avdelningarna. Slutligen rekommenderas nämnden att införa ett system för återkommande kundundersökningar.

4.3 Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning av granskning avseende omsorgstygnd och bemanning

Granskningen syftade till att bedöma huruvida vård- och omsorgsnämnden säkerställer att tillgängliga resurser fördelas på ett ändamålsenligt sätt utifrån aktuell omsorgstygnd. Efter genomförd granskning görs bedömningen att nämnden, genom redovisade metoder, säkerställer att tillgängliga resurser fördelas på ett ändamålsenligt sätt utifrån omsorgstygnd. Den modell som används för resursfördelningen tillämpas inom såväl särskilt boende som inom hemvården. Modellen utgår från att brukarnas behov ska styra vilka resurser utföraren tilldelas vilket syftar till att säkerställa en likvärdig vård och omsorg. Med anledning av att modellen för vårdbehovsbedömningen i särskilt boende i några avseende inte visat sig vara helt ändamålsenligt pågår en kartläggning av andra etablerade modeller.

4.4 Utbildningsnämnden

Granskning av utbildningsnämndens säkerhetsrutiner avseende våld och hot om våld i Lunds kommuns gymnasieskolor

Revisionsfrågan i granskningen har varit om utbildningsnämnden bedriver ett tillfredställande säkerhetsarbete i gymnasieskolorna utifrån lagstiftningens intentioner? Den sammantagna bedömningen är att detta i huvudsak säkerställs på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden och de granskade gymnasieskolorna Polhemskolan och Gymnasieskolan Vipan på ett övergripande plan har tillfredsställande mål, kontroll samt uppföljning av arbetsmiljö-/säkerhetsarbetet. De förebyggande åtgärderna inkluderar introduktion för nya medarbetare och elever, utbildning samt klass-/gruppaktiviteter. Vidare finns det riktlinjer för hur arbetstagare ska agera vid hot- och våldssituationer.

I granskningen har det emellertid identifierats brister i arbetsmiljö-/säkerhetsarbetet. På både Polhemskolan och Gymnasieskolan Vipan har det förekommit situationer där arbetsmiljö-/säkerhetsarbetet inte fungerat tillfredsställande. Gemensamt i elevernas kritik är att de upplever att gymnasieskolorna i vissa fall inte tagit situationerna på tillräckligt stort allvar. Det förebyggande arbetet kan vidareutvecklas genom bland annat bättre dokumentation och mer heläckande riskanalyser. De rutiner som finns för att minska följdverkningen av en hot- och våldssituation bör dokumenteras. Dessutom kan gymnasieskolornas dokumentation förbättras kring vilka utbildningsinsatser som de ämnar vidta för lärare och elever.

4.5 Kommunstyrelsen

Granskning av kommunens eventuella konkurrensvidriga verksamhet

Efter genomförd granskning av kommunens eventuella konkurrensvidriga verksamhet kan revisionen konstatera att frågan uppmärksammas av kommunkontoret och att flertalet av de granskade verksamheterna utgör låg eller ingen risk alls. Det finns dock några verksamheter som vi bedömer kan komma att utgöra en risk vilka sammanfattas nedan:

Tryckeritjänsterna: volymen uppgår till 550 tkr/år men prissättningen har inte kunnat bedömas. *Fotvården:* Volymen är tillräckligt stor (700 tkr/år) och prissättningen relativt sett låg, i Lunds kommun, varmed vi gör bedömningen att det finns en risk att fotvården skulle kunna klassificeras som otillåten enligt de nya reglerna. *Arenan:* Intäkterna från externa användare vad gäller Arenan ligger enligt uppgift kring ca 3 mnkr/år. Prissättningen är också enligt uppgift mark-

nadmässig och ställt mot avkastningskrav från ägarna. *Arbetscentrum*: Risken finns även här då volymen (300 tkr/år) inte är oansenlig och att prissättningen inte är marknadsmässig. *Tolk-tjänsterna*: Det kan finnas en risk för att konkurrensen hämmas då dessa tjänster erbjuds på marknaden och volymen är relativt stor (ca 850 tkr/år). Dock är kommunens prissättning marknadsmässig. Våra rekommendationer är att kommunen ser över ovan nämnda verksamheter framöver för att säkerställa att de bedrivs på ett sätt som inte kan verka konkurrenshämmande.

Granskning av kommunens tillväxt- och näringslivsfrämjande insatser

Den övergripande revisionsfrågan för granskningen var: om verksamheten bedrivs med en tillräcklig kontroll och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Bedömningen är att den näringslivsfrämjande verksamheten i kommunen i dagsläget bedrivs med en tillräcklig kontroll sett till den budget som näringslivsavdelningen har. Däremot bör åtgärder vidtas för att följa upp vilka resurser som läggs på näringslivsfrämjande insatser inom kommunledningskontoret som helhet för att få en helhetsbild. I övrigt görs bedömningen att de framtagna målen för verksamheten bör vidareutvecklas för att vara ett effektivt styrmedel för verksamheten. Det är oklart vilka resultat som avsätts för tillväxt- och näringslivsinsatser. Uppföljningen av näringslivsutvecklingen bedöms som tillfredsställande.

Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Revisionen gör bedömningen att kommunstyrelsens uppsikt över nämnder, företagen och kommunalförbundens verksamhet är ändamålsenlig och tillräcklig. Med denna rapport vill vi ge underlag för en diskussion i kommunen om hur uppsiktsplikten på bästa sätt ska bedrivas. Nedan ges förslag på områden som ytterligare kan utveckla och formalisera kommunens uppsiktsplikt.

Det finns ett behov att tydliggöra formerna för uppsiktsplikten genom att skapa en tydligare struktur för dialog och även återrapportering till fullmäktige. Detta är särskilt viktigt med tanke på att kommunens verksamhet bedrivs i en rad olika former som t ex nämnder, hel- och delägda bolag och kommunalförbund. Det som skulle kunna förbättras är att brister i den interna kontrollen bör finnas med inom ramen för uppsiktsplikten gentemot nämnderna. Den interna kontrollen i bolagen kan också förbättras på så sätt att samma system tillämpas i hela ”kommunkoncernen” istället för enbart i kommunens nämnder.

Vi gör bedömningen att uppsiktsplikten avseende kommunalförbunden kan förbättras då en lägre andel av de som besvarat enkäten upplever att uppsiktsplikten avseende kommunalförbunden fungerar tillfredsställande (jämfört med nämnder och bolag). Det som också kan förbättras/förändras är att kommunen gör sin egna riskbedömning av de kommunala bolagens verksamhet och inte enbart förlitar sig på de kommunala bolagens riskbedömningar. Detta är en viktig komponent i uppsiktsplikten.

4. 6 Socialnämnden och överförmyndarnämnden

Granskning av insatser till ensamkommande barn

Vår sammanfattande bedömning är att organisationen för och insatserna till ensamkommande barn är ändamålsenliga. Nämnderna kan dock i ännu högre utsträckning styra säkerställandet av organisation och insatser genom att ta fram tydliga riktlinjer och rutiner för detta ändamål.

Vi bedömer att det finns en tydlig ansvars- och befogenhetsfördelning mellan Migrationsverket och Lunds kommun vad gäller mottagandet av ensamkommande barn. Utöver den handläggning som sker enligt befintliga rutiner kan vi i granskningen konstatera att det inte finns några särskilda mål, riktlinjer och rutiner för hur man inom nämnderna ska arbeta med målgruppen.

Förutom uppföljning och omprövning av familjehemsplaceringarna genomförs ingen övergripande uppföljning/utvärdering av insatskedjan. Någon uppföljning av leverantörens verksamhet har inte genomförts trots att detta var angivet i det första avtalet.

Vår bedömning är att överförmyndarnämnden bör upprätta mål, riktlinjer och rutiner för handläggningen av dessa ärenden som även beskriver hur insatserna ska utvärderas. Inom socialnämnden har man valt att inte särskilja denna målgrupp gentemot andra familjehemsplacerade barn. Vi delar den bedömningen. Däremot är det viktigt att avtalsrelationen gentemot leverantören följs upp. Så har ännu inte skett vilket inte är acceptabelt. Socialnämnden kan ta del av de enskilda omprövningarna av familjehemsplaceringarna. Någon annan särskild återrapportering till fullmäktige eller socialnämnd ges inte. Överförmyndarnämnden redovisar årligen antal ärenden. Vi anser att det är väsentligt att det upprättas en årlig förvaltningsberättelse över det gruppboende som inrättas hösten 2010.

4.7 Kommunstyrelsen, tekniska nämnden, byggnadsnämnden och servicenämnden

Uppföljning av tillgänglighetsarbete avseende enkelt avhjälpna hinder

Granskningens revisionsfråga har varit: bedriver kommunstyrelsen, servicenämnden, tekniska nämnden och byggnadsnämnden ett ändamålsenligt tillgänglighetsarbete? Den sammantagna bedömningen är att tillgänglighetsarbetet i huvudsak bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen grundas på att sedan föregående granskning från 2007 har servicenämnden, tekniska nämnden och byggnadsnämnden gjort stora framsteg inom respektive ansvarsområde inom tillgänglighetsarbetet. I granskningen har det emellertid också identifierats ett antal förbättringsområden.

Nämndernas styrning av sina verksamheter kan stärkas, då det för tillfället saknas uppföljningsbara mål för verksamheterna. Vidare har inte kommunstyrelsen följt upp kommunens handikapplan sedan år 2008. Därmed begränsas kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges helhetssyn över tillgänglighetsarbetet. Det uppges också finnas behov av att förbättra politiker och tjänstemännens kunskap inom tillgänglighetsområdet. Slutligen kan det mot bakgrund av vad som framkommit i intervjuerna med representanter från tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret konstateras att Lunds kommun inte kommer att klara den nationella målsättningen med att undanröja alla enkelt avhjälpna hinder före utgången av år 2010. De förklaringar som ges till detta är dels att det finns hinder som fördröjer nämndernas tillgänglighetsarbete och dels att lagstiftningen i vissa avseenden är otydlig om vad som ska betraktas som ett enkelt avhjälpna hinder.

4.8 Tekniska nämnden och servicenämnden

Granskning av kontroll av bygg- och anläggningsentreprenader

Den sammanfattande bedömningen är att det i stort finns ändamålsenliga rutiner inom tekniska nämnden och servicenämnden för kontroll av bygg- och anläggningsentreprenader löpande och efter genomförd entreprenad. Vi bedömer dock att tekniska nämnden kan utveckla sin uppföljning av investeringsprojekt genom en tydligare uppföljning av prognostiserad/redovisad slutkostnad gentemot total ram per projekt. Vi bedömer att upprättade byggmöten har behandlat väsentliga punkter för entreprenaderna och det framgår tydligt när beställaren godkänt respektive avslagit förändringar t ex när det handlar om ändrings- och tilläggsarbeten.

Vi bedömer att byggmötena har tillämpats på avsett sätt. Projektledarens kontroll av fakturor går till på likartat sätt inom tekniska nämnden och servicenämnden. Vi bedömer att rutinerna ger en rimlig kontroll. Både tekniska nämndens och servicenämndens uppföljning av invester-

ingsprojekt bedömer vi som i stort tillfredställande. Det sker regelbundet och det finns ”tumregler” för när väsentliga avvikelser skall kommenteras till nämnden. Vi anser dock att tekniska nämnden kan utveckla en tydligare uppföljning av projektets prognostiserade/slutredovisade slutkostnad i jämförelse med det enskilda projektets totala ram, vilket inte sker på ett tydligt sätt idag.

4.9 Renhållningsstyrelsen och miljönämnden

Granskning av tillsyn och kontroll avseende insamlingssystem för avfall

Granskningen syftade till att bedöma om kommunens arbete är ändamålsenligt och tillförlitligt med avseende på tillsyn av återvinningsstationer (miljönämnden) och med avseende på kontroll av att kommunens insamlingssystem för källsortering/återvinning fungerar effektivt (Lunds Renhållningsstyrelse).

Vi bedömer att **Lunds Renhållningsstyrelse** har en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av den återvinning som sker genom kommunens insamlingssystem:

- det finns mål som är kvantifierade och tydligt följs upp
- det finns ett ledningssystem som innebär att handlingsplaner upprättas och följs upp i förhållande till miljömålen
- det finns kvantitativ statistik över hur utvecklingen ser ut för hushållsavfallet och olika returmaterial
- det finns ett system för avvikelserapportering
- det genomförs fördjupade analyser (t ex plockanalyser) av hur sorteringen faktiskt fungerar

Måluppföljningen är tydlig och utförlig i styrelsens årsanalys. Den visar också att alla mål inte uppnås fullt ut (t ex insamlade mängder matavfall/bioavfall och andelen anslutna till fastighetsnära hämtning). När målen inte fullt ut uppnås finns det tydliga förslag till åtgärder. Den statistik över utvecklingen av mängderna hushållsavfall och returmaterial som finns tillgänglig kombinerat med verksamhetens plockanalyser visar att utsorteringen av returmaterial fungerar och att utvecklingen sker i önskvärd riktning utifrån uppställda mål.

Det kan konstateras att **miljönämnden** för 2010 inte gjort några särskilda tillsynsinsatser för återvinningsstationer och miljöstationer. Anledningen som anges är att det saknas indikationer på att återvinningsstationerna inte skulle skötas och fungera tillfredsställande utifrån gällande lagstiftning. Klagomålen som kommer in till miljönämnden är mycket få (8 st på 10 år). Lunds Renhållningsverk uppger också att de får få klagomål avseende återvinningsstationerna. Vi har inom ramen för den föreliggande granskningen inte funnit några indikationer på att de återvinningsstationer som finns i Lunds kommun har väsentliga brister. Vi finner därför att miljönämndens bedömning om att inte prioritera särskilda tillsynsprojekt för återvinningsstationer som rimlig utifrån dagens situation.

5. Revision av kommunala bolag/stiftelse

5.1 Krafringen AB och Lunds Energikoncernen AB (publ.)

Granskningens revisionsfråga har varit: Hur arbetar bolaget, inkl dotterbolag, med att förebygga, identifiera och bearbeta de förtroendekänsliga områdena. Den sammantagna bedömningen är att bolaget på ett övergripande plan har tillfredsställande rutiner för att förebygga, identifiera

och bearbeta de förtroendekänsliga områdena. Bedömningen grundar sig på att bolaget genom sina styrdokument satt upp ett ramverk för hur medarbetare ska förhålla sig till etiska principer. Vidare finns det en metodik för att identifiera och arbeta med förtroendekänsliga områden. I rapporten nämns ett antal områden som bolaget kan arbeta vidare med som riskscenarier och att testa sina rutiner. Bolaget har en central upphandlingsfunktion vilket innebär en koncentration av riskerna. Fördelen med denna organisation är att riskerna begränsas till ett fåtal personer. Samtidigt kräver det här att bolaget har väl utvecklade interna kontrollrutiner. En kontrollrutin som skulle kunna övervägas är att införa är så kallad jobbroation. Bolaget bör även se över vilka utbildningsbehov som finns bland medarbetarna avseende förtroendekänsliga områden. För närvarande har inte bolaget tillräckligt med rutiner för att säkerställa att styrdokumentet är förankrade bland medarbetarna. Försäkringsfrågan gällande skydd mot oegentligheter bör klarläggas.

5.2 Lunds Kommuns Fastighets AB (publ.)

Lekmannarevisorns bedömning är att LKF AB i allt väsentligt har en ändamålsenlig styrning och kontroll av fastighetsskötsel. Bedömningen baseras på att det finns ett systemstöd för att dimensionera fastighetsskötsel på en övergripande nivå. Kommunens bostadsbolag har en genomsnittlig kostnadsnivå för fastighetsskötsel. Hyresgästernas upplevelse av den genomförda fastighetsskötseln följs upp genom kundenkäter, där bolaget får goda omdömen. Vid platsbesök på Rådhusrätten noterades också att det från personalens sida fanns ett påtagligt engagemang för skötseln av bostadsområdet.

5.3 Lunds Kommuns Parkerings AB

Parkeringsbolaget har vid genomförd granskning inte en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende parkering vid kommunens skolor till följd av att vi konstaterar att en stor andel bilar parkerar inne på skolgårdar och inte på av parkeringsbolaget anvisade parkeringsplatser. Vår bedömning är att parkeringsbolaget genom sin inventering av parkeringar påbörjat ett arbete som på sikt ska leda till en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende parkering vid bl a kommunens skolor.

Parkering inne på skolgårdar är i strid med gällande skattelagstiftning och kommunen har inte erlagt några sociala avgifter för denna förmån. Enligt vår bedömning är det viktigt att kontrollavgifter tas ut för parkerade bilar inne på skolgårdarna då detta förväntas ha en hämmande inverkan på de personer som parkerar här istället för på parkeringsplatser. Om samtliga som parkerat inne på skolgårdarna hade löst periodkort hade detta inneburit ytterligare intäkter med ca 160-220 tkr avseende enbart de fyra skolorna. Avslutningsvis är det ur säkerhetssynpunkt också direkt olämpligt då de parkerade bilarna på skolgården försvårar framkomligheten för t ex uttryckningsfordon att ta sig fram om någon elev/lärare behöver akut sjukvård eller om en brand inträffar på någon av skolorna.

5.4 Fastighets AB Lund Arena och stiftelsen Arenan

Under 2010 har valda lekmannarevisorer/revisorer fortsatt följa de verksamheterna som bedrivs inom Fastighets AB Lunds Arena och Stiftelsen Arenan. Detta har bl a inneburit genomgång av respektive protokoll samt medverkan på höst och vårmöte tillsammans med vald auktoriserad revisor. Arenan har varit föremål för granskning i samband med utredningen av den eventuellt konkurrensvidriga verksamheten.

5.5 Två utredningar genomförda gällande styrningen av bolagen och lekmannarevisionen

Under 2010 har kommunrevisionen låtit Ernst & Young genomföra en utredning gällande kommunens bolagsstyrning och en utredning avseende lekmannarevisionen. De båda utredningarna diskuterades vid ett seminarium under hösten tillsammans med inbjudan företrädare för bolagen, kommunstyrelsen och lekmannarevisorer i bolagen. I utredningarna konstateras bl a att

- Lunds kommun saknar en tydlig och ändamålsenlig organisation för att utöva styrning av sina kommunala bolag
- Det saknas även en övergripande policy för de kommunala bolagen och några av ägardirektiven är inte beslutade i fullmäktige
- De av Lunds kommun utsedda ägarrepresentanterna förses inte med tillräckliga instruktioner
- Lund kommun saknar en tydlig ägarrepresentant för de kommunala bolagens lekmannarevisorer att föra en dialog med.

Efter genomförda utredningar har kommunrevisionen skrivit till kommunstyrelsen och efterfrågat svar om vidtagna åtgärder.

6. Genomförda sammanträffanden och studiebesök mm

Revisorerna har på sedvanligt sätt granskat kommunstyrelsens och nämndernas protokoll, samt följt de olika verksamheterna bl a genom studiebesök. Vi har överlämnat våra revisionsrapporter till berörda nämnder och till kommunstyrelsen med begäran i förekommande fall om återredovisning av åtgärder. Vår processinriktade granskning och vårt resultatorienterade arbetssätt innebär att granskningen avslutas först sedan vidtagna och/eller planerade åtgärder har redovisats. Sammanträffanden har skett med kommunfullmäktiges presidium och några nämnder. Revisorernas upprättade revisionsrapporter översänds löpande till kommunfullmäktiges presidium.

Vår granskning sker under offentlig insyn. Rapporter, promemorior och övriga skrivelser hänförliga till vår granskning utgör således, efter vår slutbehandling, normalt offentliga handlingar. Rapporter m m överlämnas också löpande till kommunkontoret för registrering på kommunens hemsida. Vi har under 2010 medverkat i ett dialog- och kommunikationsprojekt om revisionen som initierats av Sveriges kommuner och landsting. Medverkan från kommunrevisionen innebär att viktiga revisionserfarenheter från Lund kan komma andra kommuner i landet till del.

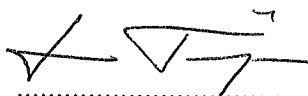
7. Sakkunniga biträden

PwC har biträtt oss i revisionsarbetet under 2010 när det gäller nämnder och styrelser, samt biträtt lekmannarevisorerna för de kommunala bolagen.

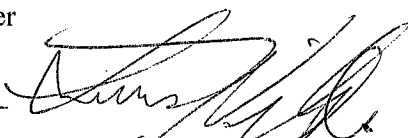
8. Årets ekonomiska resultat

Under året har kommunrevisionen haft ett budgeterat anslag på 4 034 tkr. Under året har vi använt 4 018 tkr för ändamål såsom årsarvoden, sammanträdes- och förrättningsersättningar, utbildning och fortbildning av förtroendevalda, sakkunnigt biträde samt interna kostnader.

För Lunds kommuns revisorer

Lars Trägen
Ordförande

Lennart Nilsson
Vice ordförande

Per Olsson
2:e vice ordförande

Bilaga: Sammanfattande förteckning över av sakkunnigt biträde upprättade rapporter för revisionsåret 2010

Projekt	Överlämnad till
Granskning av delårsrapport	Kommunfullmäktige
Uppföljning av granskning avseende omsorgstygnd och bemanning	Kommunstyrelsen Vård och omsorgsnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av organisation för och insatser till ensamkommande barn	Socialnämnden Överförmyndarnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen
Granskning av förlorad arbetsinkomst avseende politiker	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige Samtliga nämnder
Granskning av byggnadsnämndens effektivitetsuppföljning	Kommunstyrelsen Byggnadsnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av tillväxt- och näringslivsfrämjande insatser	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Uppföljning av Lunds kommuns tillgänglighetsarbete avseende enkelt avhjälpna hinder	Kommunstyrelsen Tekniska nämnden Byggnadsnämnden Servicenämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskningen av utbildningsnämndens säkerhetsrutiner avseende hot och våld i Lunds kommuns gymnasieskolor	Utbildningsnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige Barn- och skolnämnd i Lunds stad Barn- och skolnämnd Öster
Granskning av kommunens eventuella konkurrensvidriga verksamhet	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av arbetet med ungdomar som dömts till ungdomstjänst	Socialnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen
Granskning av kontroll av bygg- och anläggningsentreprenader	Tekniska nämnden Servicenämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige

Granskning av tillsyn och kontroll avse- ende insamlingssystem för avfall	Lunds Renhållningsstyrelse Miljönämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av byggnadsnämndens arbe- te med konsekvensbeskrivningar	Byggnadsnämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av nämndernas arbete med att skapa förutsättningar för den goda arbetsplatsen	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige Övriga nämnder
Utredning gällande kommunens bolags- styrning	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Utredning av lekmannarevision	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av kommunstyrelsens upp- siktsplikt	Kommunstyrelsen Renhållningsstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden Servicenämnden <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av kommunens styrning av ekonomiadministrationen	Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden Vård- och omsorgsnämnden BSN Lunds stad <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige
Granskning av årsredovisning 2010	Kommunstyrelsen <i>För kännedom:</i> Kommunfullmäktige